

Докато смъртта ги раздели.

Неестествено извитото тяло на Лидия Хамерсенг лежеше до стълбището, водещо към втория етаж. Преобърнатият инвалиден стол се търкаляше до стената. До вратата на хола лежеше по гръб Георг Хамерсенг. Изглежда, че бяха лежали така доста дълго, защото в стаята витаеше неприятна миризма, телата бяха подпухнали, кожата биеше на синьо, а на места бе придобила тъмносив оттенък. Върху линолеума със старомодни шарки се виждаха тъмни петна изсъхнала кръв и трупна течност. В стаята бе студено и когато Трулсен, който, очевидно, ръководеше следствието, започна да докладва подробностите на Валман, от устата му излизаше пара. „Трудно е да се определи точно времето на смъртта, защото тук е дяволски студено.“

Трулсен бе получил съвсем наскоро званието „инспектор от полицията“ и се отнасяше съвсем сериозно към новото си положение. Някои дори смятаха сериозността му за излишно преувеличена и бързо му се лепна прякора „Снупи“*, за което спомагаха много и дългият му нос, и слабото му лице.

– Всичко това е много тъжно – изцеди от себе си той. Искреността в гласа му не бе повече от на служител в погребално бюро. – Работата обаче си е работа. Не можеш да избягаш от нея...

Валман не искаше да го гледа в очите и поради това оглеждаше обстановката, която му бе до болка позната, въпреки всичките години, които бяха изминали от момента, в който за последен път бе влизал тук. А след това погледът му се спря на лежащите на пода тела.

Заедно на смъртния одър.

Историята бе печална – двамата старци така си и бяха лежали в къщата и никой дори не бе забелязал това, никой не се бе сепнал и не се бе обезпокоил. Да, историята бе печална, защото тези двамата се бяха подкрепяли именно в печал и радост и бяха преживели целия си живот заедно. Сигурно

*Снупи – името на кучето, порода бийгъл, от поредицата комикси на Чарлс М. Шулц. Б. пр.

Лидия Хамерсенг се бе пребила, спускайки се неуспешно по стълбището с инвалидния си стол. Тялото на мъжа и лежеше на няколко метра от нея, като половината от главата му бе отнесена от изстрел, а ловната му пушка все още лежеше на мястото, където бе паднала, когато ръката на Георг се бе разтвори.

Валман потрепери от студа. Рюстен бе влязъл в къщата след него и сега стоеше настрани. Прекъснали заниманията си, тримата криминалисти се изправиха. Не бяха направили никакви снимки за документално потвърждение. Никой не отронваше нито дума. Всички очакваха нещо от него.

Най-накрая Рюстен се обади:

– Те ли са?

Валман кимна. Не се съмняваше в това, въпреки че ги бе виждал за последно преди много години. Във великолепните светли коси на Лидия Хамерсенг се бяха появили сиви кичури, но самата коса изглеждаше учудващо здрава и гъста дори и след смъртта ѝ, а самата тя продължаваше да е по момичешки крехка. Благодарение на спортната си младост и на постоянните тренировки в по-късна възраст, Георг бе запазил прекрасната си физическа форма. Изстрелът не бе повредил долната част на лицето му с изразителната и добре гледана брадичка. Дори поостарели, те продължаваха да са красива, привличаща всеобщото внимание двойка – младолики, сякаш годините ги бяха пощадил. От това на Валман му стана още по-зле и той си припомни как се бе случвало да преминава от другата страна на улицата, за да не се срещне с някого от тях. А бе могъл и да не постъпва така.

– Да, те са.

– Знаех, че се познавате – съвсем в духа на Рюстен. Въплътени деликатност и загриженост. „Много е добър за полицай – помисли Валман. – По-добре да бе станал свещеник.“

– Благодаря ти!

Изведнъж разбра, че няма какво повече да прави тук. Бе изпълнил дълга си.

В замяна на загрижеността си Рюстен бе получил разпознаване на телата. Трулсен постави ръце зад гърба си и заприлича на нетърпелив патрулен, какъвто, всъщност, бе дос-

коро. Останалите трябваше да се захванат отново с работата си. Валман в момента не бе дежурен, така че нищо повече не го задържаше тук. Това го радваше, но същевременно го и дразнеше.

– Ама, че е студено, по дяволите – каза той, пгъхвайки ръце в джобовете си. – Какво пък, отивам си, с извинение, вкъщи.

– Сега ще дойде Анита – съобщи му Рюстен.

– Анита ли?

Разбира се – тя бе на нощно дежурство. Бе петък и малцина бяха желаещите да дежурят.

– Досега се оправяше с бъркотията в Станге*, където имало някакъв провалил се купон.

Хедмарк, край на април, петък вечер. Бе вече време пролетта да надникне и тук, но вместо това бяха настъпили студове. Време бе тийнейджърите да са навън, но им се налагаше до стоят затворени между четири стени.

– Добре, ще бягам – каза той.

– Знаеш ли... – оказваше се, че Рюстен не е приключил. – Може да ти е интересно, че говорих с Моене.

– И какво?

– Даде този случай на Анита. Знаеш как се отнася тя към това – лична заинтересованост и така нататък.

– Знам – махна с ръка той, обърна се и тръгна към колата си. Искаше му се да изглежда равнодушен. Сякаш му е все едно. Благодаря за загрижеността и останете със здраве. Вътрешният му юмрук обаче се сви. Началничката на полицейския участък Йертруд Моене просто се боеше някой да не е лично заинтересуван от разследването – в това бе целият проблем. И съвсем не бе в това, че следователят и жертвата на престъплението можеха да се окажат съвсем случайно познати.

„Престъплението...” – мислеше си той, докато се качваше в колата си и включваше парното на максимум. Онова, което бе видял в края на гората, никак не приличаше на престъпление. Изглежда, че Лидия Хамерсенг, станала инвалид в следствие на няколко неуспешни операции на крака (ако не го лъ-

*Станге – град във фюлке (основна административно-териториална единица в Норвегия) Хедмарк. Б. пр.

жеше паметта, дори се бе говорило за протеза), бе паднала случайно по стълбището с инвалидната си количка и си бе счупила врата. Изпаднал в отчаяние, съпругът ѝ бе разбрал, че животът му няма смисъл без нея, и на опитния ловец му бе оставало само да грабне пушката си.

Това, изглежда се бе случило, според следователя, който познаваше лично умрелите, въпреки че познанството им бе от преди много години. Освен това, ако Анита провеждаше разследването, то той, така или иначе, щеше да е запознат с него. Живееха заедно от почти четири месеца и партньорството им (във всеки един смисъл) бе плодотворно. Толкова плодотворно, че всичко в него се свиваше, когато си мислеше за трагедията, постигнала собствениците на вила „Скугли”, и за Георг Хамерсенг, който живял като женен почти петдесет години, не бе оставил съпругата си сама в смъртта. Половин век споделяне на радости и скръб.

3

Анита се прибра около дванадесет. Той седеше и четеше.

– Чух, че си наминал оттам – бяха първите ѝ думи.

– Рюстен ми звънна. Знае, че ги познавах. Бях там не повече от десет минути – сякаш се оправдаваше и молеше за прошка, и това го дразнеше. Нямахме за какво да се оправдава и за какво да се извинява.

– И той ми каза това – свали униформеното си сако тя. Странно, но му се струваше, че то ѝ отива. И въобще смяташе, че ѝ отива на практика всякаква дреха. – А ти добре ли ги познаваше?

На път за спалнята тя се приближи до дивана, където той се бе настанил в любимия си ъгъл, и разроши косата на тила му.

Знаеше, че това му харесва.

– Какво означава познати? Хамар е малък град. Тук повечето знаят по нещичко един за друг.

– Отвратително е, когато животът прекъсва така – каза

разсеяно тя. – Много ми е мъчно за тях... – гласът ѝ прозвуча равнодушно. В този момент му се стори дори твърде равнодушен. Радваше се обаче, че въпросите ѝ свършиха. Искаше му се да я хване за ръката, просто от благодарност, но не успя, защото тя вече се бе отправила към спалнята.

– Открихте ли нещо интересно? – попита той, гледайки гърба ѝ. Постара се въпросът му да звучи леко и непринудено.

– Трудно е да се каже... – влизайки в спалнята, тя затвори вратата след себе си и гласът ѝ замлъкна. Прииска му се да стане и да тръгне след нея. Продължи обаче да седи.

– Но?... – попита той, когато след няколко минути тя се появи с кърпа на главата, загърната в хавлията, която му бе подарила. Не прекарваше много време в банята и това, както и много други неща, лишаваше съвместния им живот от допълнителни проблеми.

– Какво „но“?

– Трудно е да се каже дали в този случай има нещо, не знам, може би неясно... Това ли искаше да кажеш?

– Утре ще имаме съвещание и аз, извинявай, ще ти кажа със сигурност след него. Нали си видял целия онзи ужас? Трулсен иска да покаже, че цялото разследване е в неговата власт. Ако нещо може да се намери тук, то, можеш да си сигурен, че с търсенето му ще се заеме кучето Снупи. Той и никой друг. Точно това му се иска.

– Но?... – реши да не отстъпва той.

– Не, все пак ми се струва, че е нещастен случай. А нима не е? – приседнала на дивана, тя се притисна в него. – Паднала е по стълбището и се е пребила, а той не е могъл да понесе това и се е застрелял.

– Съгласен съм – каза той, правейки се, че не забелязва пренебрежението, струящо в гласа ѝ.

– Много е трудно да се определи дори приблизително времето на смъртта. Могли са да лежат там много дни.

– Е, сега патологоанатомите могат много неща.

– Така е, но за това трябва време.

– Нима е толкова важно?

– По-скоро е просто формалност. Необходимо е за докла-

да. И за близките роднини.

– Ах, да! И за роднините.

– Какво имаш предвид?

– Нещо особено ли казах?

– Така ми се стори.

– Тогава, извинявай!

– Нали познаваш семействата им?

– Не точно ги познавам. Знам, че имат две деца – син и дъщеря. Дъщерята е по-малката с няколко години и за нея не знам нищо. Синът... мисля, че учеше в чужбина и остана там.

– Познаваше ли го?

– Няколко години учихме заедно в едно и също училище – отговори Валман, чувствайки се като ученик, който се опитва да уцели правилния отговор. – В Църковното училище, тук, в Хамар. Там се и запознахме с него. Бе странен.

Тя се прозя и се протегна.

– Да си лягаме, а?

– Ти си лягай, аз ще дойда след малко – потупа по лежащата на коленете му книга той.

Протегнала ръка, тя взе книгата и погледна заглавието ѝ.

– „Теория на патологоанатомичната аутопсия.“

– Никога не е късно да научиш нещо ново – усмихна се измъчено той. – Все още се занимавам със случая със замръзалия труп.

– Е, ако искаш да прекараш остатъка от вечерта с гниещи трупове, няма да ти преча – каза тя, целувайки го нежно и продължително зад ухото, и стана. Обикновено след това той също ставаше.

Сега обаче остана седнал.